

Megjelenik minden hó 1 én.
Előfizetési díj egy évre 30000 K.
Amerikában az előfizetési díj
portóval 2 dollár
Tíz példányt portómentesen küldünk.

A PÜSPÖKIMETHODISTA
EGYHÁZ KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
WALLRABENSTEIN JAKAB
Nyiregyháza, Dessewffy-tér 10. sz.
Hova a kéziratok és előfizetések küldendők

Tízezer — száz.

(Máté 18., 21—35.)

A mai önző világban nem akad olyan ember, aki oly nagyfelkű volna, mint a példázatban említett király, ki egyik eladósodott szolgájának elengedi a tízezer talentumnyi adósságot. Az ilyen nagy adósságot, ha másképpen nem lehetne, perrel hajtának be. A példázatban említett király megszánja eladósodott szolgáját, s mikor megkötörög is kegyelemért, akkor elengedi neki az egész adósságot.

Milyen boldog lehetett ez a szolga. Eddig óriási teher nyomta, az a gondolat bántotta, hogyan fizeti majd azt a rengeteg adósságot! Munkaközben ez az adósság vonta el figyelmét a munkától. Séta és pihenés közben pedig ugyanaz a gondolat bántotta. Ha felesége rámosolygott, ha gyermeke feléje szaladt kitárt karokkal, hogy megölelje az édesapát — a felcsillanó örömmögött, a férj és az apa boldogsága mögött mint sötét árnyék feltűnt a *tízezer talentum* adósság! Ha lefeküdt, mielőtt szemét álmorra hunyta, még egyszer tüzes betűkkel feltűnt előtte a tízezer talentum, s mikor nyugtalan álm után reggel kinyitotta szemét, az első, amit szeme látott, a rémesen rámeredő, kérdőjelként előtte álló nagy szám volt — *tízezer!*

Ha megszólalt a pacsirta dala, abból is csak egy szót vélt kiolvasni: Tízezer; s ha ismerős embereket látott egymással beszélgetni, azt hitte, ezek is csak az ő nagy adósságáról beszélnek! Hogyan is fog ettől az adósságtól szabadulni? Mikor is lesz ő megint szabad? Mert amíg nem fizet, addig ő is, felesége s gyermekei is az adósok börtönébe kerülhetnek s az meg micsoda sors; borzalom még rágondolni is!

S ime, a király elengedi az egész adósságot az utolsó fillérig! Oh, milyen öröm, milyen boldogság érte! Milyen jó is, milyen irgalmas szívé is, milyen kegyelmes is ez a király! Ilyen királyt csak szeretni s tisztelni lehet.

De hallga, mi az? ki kopog odakünn? Egy szolgatársa. Alig mer belépni, alig meri megmondani, mi nyomja a lelkét. Végre is kimondja, hogy a 100 talentum tartozását nem tudja megfizetni, kér még egy kis türelmet, kis halasztást, hisz nagy a drágaság, kevés a kereset, az asszony beteg is volt, orvosra is, patikára is kellett, a gyerekeknek egy kis ruhaféle. Elfogyott minden pénz a háznál, de jó az Isten, majd ad egészséget, akkor lesz kereset, lesz pénz, majd akkor fizet, Addig is könyörüljön a hitelző s legyen vele kegyelmes!

De ime, az, aki még az elébb a királynál alázatosan remegő szível kért halasztást s belátást, irgalmat, kegyelmet — az most büszkén, szinte könyörtelenül eltaszítja magától szolgatársát s nem kegyelmez, nem irgalmaz, nem képes *száz* talentumot elengedni akkor, mikor neki *tízezer* engedte-tett el! Oh, rút önzés, óh bűnös keményszívűség! Oh emberi gyarlóság! Oh gyors feledékenység!

Az elébb ő nyögött még az óriási adósság sulya alatt, nem volt sem éjjele, sem nappala, csak gondja, buja, bánatja. Mikor szolgatársa hasonló bubánatban, gondban jó hozzá s csak tőle függ, hogy annak szíve is megkönnyebbüljön s leessék róla a mázsányi teher; oh milyen ocsmány eljárás, hogy nem akarja elengedni a száz talentumot, nem akarja szolgatársát hasonló örömben, boldogságban részesíteni, mint amilyenben csak az elébb ő részesült!

Kedves olvasóm! Mielőtt elitélnéd azt a szolgát, akinek a király tízezer talentumot

elengedett, amiért nem akarja szolgatársának elengedni a száz talentomot — vizsgál meg magadat, vajjon nem-e találtatol hasonló bűnből! Néked a te mennyei királyod, Istened megbocsátotta sok és nagy bűneidet, irgalomból, kegyelemből, te vajjon megbocsátasz-e felebarátodnak, ha téged megbántott, gunyolt, rágalmazott, vagy egyébként ártott? Tudod-e neki teljes szívből, őszintén, igazán megbocsátani, úgy, mint Isten néked bocsátja meg bűneidet.

Ha még nem tudád ezt megtenni, óh, akkor fontold meg jól, mit jelent az, ha Isten néked tizezrenyi hibát, bünt engedett el s te nem akarsz felebarátodnak százat, tizedet, avagy egyet elengedni? Gondold meg, ellened nem is vélkezhetnek annyit, mint te vélkeztél az Isten ellen. Ő mégis megbocsátott néked. Azért bocsáss még te is üldözőidnek, rágalmazóidnak, azoknak, kik ellened szóval vagy tettel vétkeznek.

Ami nap, melyen az adósnak a király elengedte az óriási adósságot, az volt életének legboldogabb napja! Van neked már ilyen napod? Ha igen, akkor lehetetlen, hogy ne igyekeznél másnak is ilyen boldog napot szerezni. Ne feledd el a te tartozásod — tizezer! Amivel pedig mások tartoznak neked, az nem löbb, csak éppen — száz!

W. J.

Karácsonyest a budakeszi árvaházban.
Szent karácsony-est van ma. Csend és béke honol a tájakon, itt-ott lehet látni egy siető embert, aki igyekszik hazafelé egy kis csomaggal a hóna alatt, hogy ezen szent karácsony estét családjá körében tölthesse. Oh, mily boldog is volna az emberiség, ha minden házban és mindég oly béke és szeretet lakozna a szívekben, mint a szent estén.

A budakeszi kis árvák örömtől sugárzó arccal várták a d. u. 4 órai gyermekünnepélyt. Négy órára megérkeztek a várt vendégek is. Dr. Barta testvérünk felolvasta a karácsonyi történetet s szívhez szóló szavakkal esetelte a jászolban megszületett Jézus jelentőségét. E beszéd után az árvagyerekek szavaltak, énekeltek, imádkoztak. Azután pedig jött a várva-várt pillanat. Minden gyermek örömteli arccal várta, hogy mit is hozhatott a kis Jézuska az ő számukra. Otília testvérnőnk megkezdte az ajánlékok kiosztását, mely minden egyes árva gyermeknek nagy örömet okozott. Hálás köszönetet mond az árvaház vezetője mindazoknak a nemesszívű adakozóknak, kik

Vannak-e vértanui a keresztyéneknek a XX. században?

Közlő: A. Gy., Frankfurt.

Ha e szót halljuk: Vértanu, akkor akaratlanul is a keresztyének első korszakára gondolunk, amikor ezrével haltak vértanuhalált a férfiak, nők, öregek és ifjak. Vagy ha tájékozottak vagyunk a világ- és egyház-történelemben, akkor ott is különböző időkben és körülmények között találunk vértanúkat. Ezek készek voltak életüket is feláldozni hitükért. Ma, igaz, sajnálattal gondolunk rájuk és mély áhitattal olvassuk történetüket. Nem egyet szentté avattak az elmúlt századok vértanui közül!

Vannak-e vértanui ma a keresztyén hitnek? Fájó szívvel kell írnom, hogy vannak. Nem is egy vagy tíz, hanem ezer, meg ezer! E tényt olyanoktól hallottam, akik ott voltak és látták.

Irán és Kis-Ázsia között elterülő hegyes vidék: Örményország. 1—2000 m. magasságban fekszik a tenger színe fölött és a közepén büszkén emelkedik ki a vulkánikus Ararát hegye, melynek kettőzött csúcsa 5156 méter magas. A Szentírás szerint, itt feneklett meg a Noe bárkája az özönvíz után. (1 Móz. 8., 4.)

Az örmények keresztyének. Egyházi hovatartozásukra nézve, a görög egyháznak egyik ágát képezik, mely azonban teljesen független és egy pátriárka vezetése alatt áll. Ez a nép évszázadokkal ezelőtt több milliót számlált, de az ellenségeskedő szomszéd hatalmak nagyon meggyöngyítették és egymásközt felosztották. Ma Örményország három részre van darabolva. Orosz-, Perzsa- és Törökországhoz tartozik. 1914-ben a Törökországhoz tartozó részen 1 millió 700.000 örmény lakott, kik nagyon nehéz időkön mentek át, helyzetük ma sem könnyű.

A török kormány már évtizedekkel ezelőtt foglalkozott azzal a tervvel, hogy minden talpalatnyi földet az Izlámmal bétöltjön. Ennek a tervnek kivételét azonban megakadályozták az örmények, kik erősen ragaszkodnak keresztyén hitükhöz és nem hajlandók a mohamedán vallást átvenni. A kormány elhatározta az örmény nép kipusztítását. O-, vagy Uj-török, ebben egyek voltak. Közvetlen az uj-törökök győzelme után, 1909-ben történt kegyetlen mészárlás Adana városában. Ott ezrével lettek meggyilkolva a szegény örmények, kik nem akartak az Izlámmal átérni. Sajnos, hogy az európai művelt nagyhatalmak, még csak kis ujjukat sem

adományokkal az árvák örömét emelték. Mi továbbra is kérjük a mi Megváltó Jézus Krisztusunkat, hogy sok-sok szívet indítson arra, hogy árváinkat támogassák, így majd abban a helyzetben leszünk, hogy még több apátlan és anyátlan gyermeket tudunk ellátni meleg ruhával, meleg otthonnal és meleg étellel. Pál apostol azt mondja, hogy a jókedvű adakozót szereti az Isten. (II. Kor. 9., 7.)

Mt. 5. 11.
Ártatlanul megvádolt püspök. A magyar sajtót is bejárta néhány hete a hír, hogy *Bast* kopenhágai metodista püspököt sikkasztás vádja miatt letartóztatták. Az eset Dániában óriási feltűnést keltett, mert *Bast* oly hatalmas szociális missziói munka élén áll, mely nemcsak Dániában a legelső, hanem Európában általában páratlan a maga nemében. A püspököt már évekkel ezelőtt a kopenhágai Jeruzsálem-templom fiatal metodista papja kit később elbocsátottak, Ingerslew I. P. elkeseredetten támadta, mert állítólag a templom nem kapta meg valamely járandóságát. A püspök kérésére az igazságügyminiszter háromtagú vizsgáló-bizottságot küldött ki, mely átvizsgálta a számadásokat és mindent rendben talált. Erre Ingerslew Amerikába utazott vádjaival és Springfieldben egy amerikai bizottság elé terjesztette panaszait, de a panaszt itt is elutasították. Hazatérve Ingerslew néhány

társával az államügyészséghez fordult, ahol érthetetlen módon a püspököt fogságra vették és négy automobilon iratait az ügyészségre szállították. Föllebbezés folytán a legfelsőbb dán törvényszék most úgy döntött, hogy a följelentés minden alapot nélkülöz és elrendelte a püspök azonnali szabadlábrva helyezését. Az egész skandináv sajtó melegen üdvözölte *Bast* püspököt, úgy a lapokban, valamint a parlamentben. Az esetet Dánia története legnagyobb igazságügyi botrányának minősítették és erős hangon követelik a botlást elkövető közegek elbocsátását. Amikor napilapjaink e hirt bizonyos tendenciával közölték, mi tudtuk, hogy *Bast* püspök, ki száz meg száz szegényt istápol s száz meg száz dán gyermeket tart el az ő emberbaráti intézteiben, aljas rágalmazásnak esett áldozatul. Nem kétkedtünk abban, hogy az igazságszolgáltatás tisztára mossa az ellenségei által beszennyezett nevét. Mi legyünk mindig elkészülve arra, hogy a világ minket hazugsággal és rágalmakkal illet, hogy követ dobálnak, de ne feledjük el, ilyenkor sohasem azt, kinek a követői vagyunk s hogy ilyenkor ne féljünk, ne buslakodjunk, hanem bizzunk Jézusban, a győzelem mégis az Övé lesz!

A vallás- és közoktatásügyi miniszterium költségvetése A vallás- és közokta-

mozgatták meg ezen kegyetlen mézszárlás megakadályozására. Az egész közeli kikötőben pedig ott vesztegelt az angol-, német-, osztrák- és több más állam hadihajója, akik meg tudták volna akadályozni a kegyetlen vérontást. De a nyugat keresztény államai megelégedtek azzal, hogy a tengerbe sodrólt holttestek százait lefényképezték. Egy misszionárius ezt mondta: »Az európai nagyhatalmak közönbössége a már 1896. évtől vérző, szegény örmény néppel szemben nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy Isten megengedte a nyomorlhozó, világháborút. »Amilyen mértékkel mértek, olyanak mérnek nektek.« (Mát. ev. 7., 2., 8.) *Hogyan jön vihar a már ugys borus örmény égre?*

Német- és Oroszországnak 1914-ben sikerült az új-török kormányt rábírní, hogy az örmény nép javára szóló reformtervet aláírja, amit a kormány 1914. február 8-án meg is tett. Ebben biztosítva volt a magántulajdonjog és kötelező volt az örményekkel is bevonní az állami szolgálatokba. Ezen az uton biztosítva lett volna az örmény nép élete és fejlődése. Többre nem is volt szükségük, mert ez az, ami után oly régóta vágyakoztak. Nagy buzgalommal és odaadással szolgálták a velük szemben jóakarónak látszó török kormányt.

Mikor kitört a világháboru, az aláírt

reformterv meg lett semmisítve és ezáltal új nehéz idő várt a szenvedőkre. A törökök, kik 1914. október végén szintén beléptek a háboruba, egyuttal felvették a »szent harcot« az országban lévő keresztényekkel szemben. Hogy milyen borzasztó kiemetele lett ennek a »szent harenak«, azt legjobban az oltan időzött szemtanuk jelentéseiből láthatjuk. Jahanson Alma testvérnő, k ia német segélymisszió szolgálatában áll és a világháboru kitörésekor Törökországban munkálkodott, a következőket jelenti: »Az örmények kirablása már a mozgósítás közben megkezdődött. Elvettek minden értékes holmit, minden török katonának akármelyik örményházba szabad volt bemenni és tetszése szerint rabolhatott. A harckepés férfiak be lettek hiva katonának, az otthonmaradottakat pedig kényszerítették, hogy hadiszállítmányokat vigyenek az orosz harctérre. Állatok hiányában a hátukon kellett a nehéz terheket cipelniök. (Vasúti vonal az egész környéken nem létezik.) A tél Mus és Erzer vidékén nagyon hosszú és hideg. Pénzt, ruhát és élelmet nem kaptak és így a többheti uton lerongyolódtak, részben megfagyva, részben éhségtől elgyengülve összeestek. Az ilyenekel a kíséző török katonák agyonütötték és az utszéli árokba dobták. Egy-egy szállító-osztag 4-

1925/11.

Isztávyi minisztérium most közzelelt költségvetésében 69,288.130 aranykoronával szerepel a kulluszlárcsa. Ebből az összegből 38,066.210 aranykorona jut a minisztérium központi igazgatására, egyházak javadalmazására, a nem állami iskolák támogatására és a nyugdíjakra. A kulluszlárcsa 2,306.300 koronát fordít tisztán vallási célok támogatására és egyházak javadalmazására. A költségvetés ennek az összegnek a részlevezését a következőkben adja meg: Általános vallási célok költségeire 167.240; a római kath. egyház támogatására 106.670; a görögkath. egyház támogatására 125.280; az ág. h. ev. egyház támogatására 285.800; a református egyház támogatására 772.500; a görögkeleti egyház támogatására 9470; az unitárius egyház támogatására 9620; az izr. vallásfelekezeti támogatására 67.760; rendkívüli segélyekre 167.960 aranykorona.

Evangelizáció a budapesti német gyülekezetben. Január 25—30-ig Bargmann II. wien superintendens tartott igen érdekes témák felett evangelizáló összejeveleket. 1. Hogyan nyerheljük vissza a paradicsomot. 2. Mi menthet meg a biztos pusztulástól? 3. Hogyan hívja s hogyan vezet Isten az embert? 4. Isten hogyan ment meg minket a félelemtől. 5. Hogyan jutunk be az Úgérlet földjére?

Evangelizáció az angyalföldi gyülekezetben. Január 28-tól február 1-ig Wallrabenstein J. nyiregyházi prédikátor vezített képek segítségével evangelizált Löbel János prédikátor gyülekezetében. Az evangelizálás ilyen módját Wallrabenstein testvér más gyülekezetünkben is megkísérli a tél folyamán. Ahol eddig szolgált, mindenütt igen sok s igen figyelmes hallgatósága volt.

Funk M. superintendens amerikai útja után összes gyülekezetünkkel meglátogatta s mindenütt tartott negyedévi konferenciát s szolgált az Úgérlet s beszámolt tapasztalatairól.

Dr. Nuelsen püspök január 6-án Budapesten időzött, mely alkalommal összes prédikátorainkkal igen fontos tanácskozásokat tartott. Budapestről Jugoszláviába, onnan Bulgáriába utazott.

Karácsonyi ünnepély Kaposszekesön. Délelőtt és délután Istenisztelet volt, az ünnepély pedig este. A szép, nagy imalkérem egészen megtelt hívőkkel és vendégekkel. Volt karének és szóló ének. Kaposszekesön minden ünnepély szép szokott lenni és így most is csak azt irhatjuk, hogy aki ott volt, az lelkében nagy nyereséggel távozott onnan. Dombóváron karácsony másodnapján volt az ünnepély

500 emberből állt; de legfeljebb 100 vagy 150 ember került csak élve haza. Néhány-szor megtörtént, hogy örmény férfiak asszonyaikat védelembé vették házukba betóduló török katonákkal szemben. Ilyenkor minden kérdés nélkül agyonütötték őket, hogy a védtelen asszonyok és lányok szabad prédaként kerülhessenek a betörők hatalmába.

A török birodalom minden részén, a szent harc kitörése után lelkesítő beszédekkel tartottak és minden hívő mohamedán fel lett szólítva, hogy segítsen a hitetlen keresztényeket meggyilkolni és csak annak kegyelmezzenek, aki áttér az igaz hithez.

Ilyen volt a szegény örmény nép állapota 1914. telén. Ehhez még hozzájárult az, hogy Ván-ban, egy örmény erődített városban nyugtalanságok támadtak. Ugyanis ez a város közel fekszik az orosz határhoz és a törökök tudatában voltak annak, hogy ezt hamar el fogják veszíteni s akkor a már halálra ítélt örmények megszabadulnának.

Spörri prédikátor, a német segély misszió vezetője azokban a hetekben Ván-ban tartózkodott. Ő a következőket jelent: 1915. május 15-én egy kis mozgolódás támadt a városban. Az örmények észrevették a törökök gyilkoló szándékát és hamar behúzódtak a magas fallal körülvett városba. Ez-

által akarták kikerülni a vérszomjasak gyilkoló fegyvereit. A törökök mindenáron meg akarták a várost szállani és azért ágyukkal kezdtek a falakat lövetni, ami nem kevés izgatottságba hozta az elhagyott és már halálraszánt bentlevőket. Isten keze azonban csodálatosan megvédte ezt a várost. A keresztény hívők nem szüntek meg imádkozni és erőért könyörögni, hogy hitüket mindvégig megtarthassák. Így gyakran lehetett hallani ágyudőrejt keverve áhítatos énekek hangjaival. Minden nap tartottunk Isteniszteletet és így sikerült megnyugtanni a lelkeket.

Egy pár napra rá már az élelem körül is nagy nehézség támadt. Mi lesz, ha nem jön hamar segítség? Isten meghallgatta könyörgésünket és így 19-én már megérkezett az orosz felmentő csapat, melyet a hívők nagy örömmel fogadtak, hisz a török fegyvertől való megmenekülésüket jelentette!

Ebben az esetben megmenekültek ugyan a keresztények, de annál jobban dühösködtek a törökök. Enver pasa nyilvánosan elrendelte az örmények kiirtását. *Vezetőtől és fegyvertől fosztják meg az örmény népet.*

Helytelen volna azt gondolni, hogy csupán a nép fanatikus s tombol az örmények ellen. Nem! Minden a legnagyobb csalafintasággal, felülről lett irányítva. Egyik na-

Szép, lélekemelő, s áldásos volt. Itt is voltak énekszámok, versek és párbeszéddek. Dombóvárra átrándultak a Kaposzkeszkesői énekkarokkal, hol szép énekkükkel hozzájárultak a lelkek és szívek felemeléséhez. Különösen érdeklődve hallgatták három kaposzkeszkesői német testvér bizonyágtételét. Feltűnt és nagyon tetszett ezeknek az egyszerű polgárembereknek értelmes, világos és szép beszéde. A jelenlevő vendégek nem értették ezt. Mi azonban tudjuk, hogy ez az evangelium hatása. Tudjuk, hogy amely szívbe be tud hatolni az Ur szent evangeliuma, ott érteleme és intelligencia fejlődik. Az ünnepélyen annyian voltak, hogy az imatermen kívül a prédikátor nagy lakószobája is teljesen megtelt. És mindnyájan könnyebbült lélekkel távoztak onnan. Meglátszott ez az arcukon. — Döbröközön vasárnap volt a karácsonyi ünnepély. A kaposzkeszkesői és dombóvári testvérek között sokan idejöttek. Már az állomáson nagy meglepetés várta őket. Egy csoport döbröközi asszony szidalmakkal és leírhatatlan piszkos szavakkal fogadta őket és kísérte végig az egész falun. Micsoda sötétség még. Még milyen gyűlölet a szívek mélyén. Milyen nagy szüksége van itt az evangelium felvilágosító, lelket nemesítő erejére. De eltévelytve ettől a kis kellemelenségtől, az ünnepély annál szebben sikerült.

Döbröközön istentiszteleteinkre más-
kor alig lehet néhány embert összehozni,
mert a lelkek Isten iránt közömbösek.
Most azonban teljesen megtelt a szoba,
sőt az ajtóban és az ablaknál is hallgatóz-
tak, dacára, hogy meglehetősen hideg volt
kint. Talán mégis be fog hatolni az Ur
világossága az ottani nagy sötétségbe.
Nagy érdeklődést keltett három kapos-
zkeszkesői testvér bizonyágtétele. Az egyik
elmondta, hogy neki ez a karácsony az
első karácsonya. Az ő számára valójában
most született meg Jézus. Az eddigi ka-
rácsonyai csak evés-ivásban és léhasá-
gokban merültek ki. Emberhez méltóan
csak most először ünnepelheti Jézuszü-
letése napját, mert tavaly még nem is-
merte őt, habár keresztény volt tavaly
és azelőtt is, de csak névlegesen. Ugyan-
ilyen Uformán tett bizonyágot egy dom-
bóvári testvér is. Egy másik kaposzkesz-
kesői testvér bizonyágtétevésében előadta,
hogy téves az a beállítás és csak a sátán
sugalmazása, hogy a polgárember nem
tarthatja meg Krisztus szigorú törvényeit,
nem lehet valóban keresztény. Aki Isten-
hez akar térni, azt megteheti mindenki,
ha polgárember is. A harmadik kaposzkesz-
kesői azt mondta, hogy a földi életben el-
követett bűnöktől nem a tisztítótű, ha-
nem Jézus Krisztusnak drága vére által
tisztulunk meg még a földi életben.

pon Konstantinápolytól Erzerunig minden
ker. lelkész, tanárt, tanítót, gazdagabb és
műveltebb egyént elfogtak és börtönbe ve-
tettek, hogy többé soha napvilágot ne lás-
sanak. Minden itélet nélkül kinozták, az-
után legyilkolták. (Egynéhány példa.) Te-
nekedsián tanár évtizedek óta összekötő hi-
vatalnok volt az örmények és a török kor-
mány között, Minden t. hivatalnok mint jó,
csendes, szeretetreméltó öreg urat ismerte,
mégis egy napon börtönbe került, ősz fe-
jéről és szakállából minden haját kicibál-
ták és a végén lekaszabolták. Butsikianian
tanár, ki filozófiát végzett Edinburgban, szin-
tén közkedvelt ember volt, kitepték 3 uj-
jának körmét, aztán meggyilkolták. Így
pusztultak százan meg százan. Természe-
tes, aki megtagadta vallását és átlépett az
izlámhoz, az mindjárt szép állást kapott és
legnagyobb tiszteletnek örvendezhetett.

Egy alkalommal, amikor a konstantiná-
polyi fogházban a keresztényeket ütlegel-
ték, egy magasabb rangú hivatalnok is
észtvett a «művészen». Mikor már annyira
kifáradt, hogy nem bírta tovább ütni, oda-
kiáltott a körülállókhöz: »Aki szereti a val-
lását, az üssön tovább.« Egy ott időzőtt misz-
zionárius mondta: »Az egyik kórházban egy
súlyos beteg feküdt, de amikor meghallotta,
hogy az utcán az örményeket gyilkolják,

nem bírta magán uralkodni; fölkelte az ágyból
elővette kését és kirohant az utcára, hogy
valamiképen későn ne érjen oda, ahol ke-
resztlyén vére márthatja kését. Egy óra mul-
v a visszatértorgott, véres kését az ágy alá
dobta, ő pedig meglehetősen feküdt ágyá-
ba, hogy az izgalom által előidézett halá-
lát bevárja.«

Ugyanakkor lefegyvereztek minden ör-
mény katonát, aki a hadseregben szolgált,
azon a címen, hogy ezután az utak javítá-
sánál fognak dolgozni. De a valóságban
azért, hogy a kísérő katonaság félreeső he-
lyeken agyonlöhesse őket. Ezután az összes
polgári egyéneket felszólították fegyve-
reik leadására. A törökök arra számítottak:
vezető és fegyver nélkül álló népet könnyeb-
ben lehet kiirtani. Ami részben be is vált.
A fegyverek beszédésének ideje alatt a fog-
házak minden irányban egyre teltek. Sok
esetben éjnek idején húzták ki ágyukból a
férfiakat, hogy oda soha többé vissza ne
kerüljenek.

Egy reggel az a hír terjedt el, (Me-
zere városában) hogy a fogházból körül-
belül 600 férfit vittek el az éjjel. Minden
ajkon ott rebegett az a kérdés: Hová? Mikor
látjuk őket viszont? — Isten tudja egye-
dül. Soha senki nem hallott róluk többet.
Ugyanigy lett egy napon 1200 férfi elszál-

Alliance Imahit Nyiregyházán a Bethania-egylet, a baptista gyülekezet, a szabad testvérek s a methodista gyülekezet az Ur kezének csodálatos intésére, sőt mondhatni kényszerítésére az alliance imahit együtt töltötték s boldogan tapasztalták, mit tesz az, a pásztor juha lenni. Egyszer a baptista, aztán a Bethania s végre a methodista gyülekezetben tartottak közös imaórát. Az Ur neve dicsértessék. Megint jobban megértettük mindnyájan, mit tesz az egy test tagjai lenni!

Funk M. superintendens január 24-en és 25-én Nyiregyházán negyedévi konferenciát tartott, mely alkalommal urvacso-
rát osztott a híveknek.

A szeretet nem vezet jegyzéket, az elszenvedett bántalmakról, hanem elfelejt, megbocsát és segíteni igyekszik.

A megbocsátani nem tudó, haragtartó lelkiület nemcsak helytelen, hanem kimondhatatlannal aljas is.

Egy édes almának a héjja többet ér, mint egy egész vadalma.

litva azon a címen, hogy valahol utakat kell javítani, de mikor kiértek a szabadba, össze lettek ötösével kötözve és egy hegynek oldalában agyonlőtték őket. Julius 23-án reggel megint nagy sirással és jajgatással állottak az asszonyok a börtön előtt, az ételes kosaraikat tartva kezükben. Hol vannak férjeink? Jajgattak mindenfelé, de sehol nem látták őket. Ugyanis az éjnek folyamán a fogház lakóit mind elhurcolták a »többség után«. Hogy az ott maradt asszonyokkal és lányokkal mi történt, azt mindenki gondolhatja. Egy pár napig duhajkodva használták ki őket a török katonák, azután legyilkolták őket mind egy szálíg.

Alma Johanson testvérnő jelenti: »1915. május hónapban nálunk is megkezdődött a nyilvános üldözés. A férfiakat elfogták, lábukat fák közé szorítva hosszú szegekkel megpatkolták őket, mint a lovakat. Körmüket, szakálukat, hajukat, szempilláikat és fogait kihuzogatták, utána pedig lábuknál fogva felakasztották őket. E szenvedés között nagyon sok meghalt, aki pedig még életben maradt, azt ők gyilkolták le. Hogy a börtönön kívül levők ne hallják rettenetes jajgatásukat, dobokkal, sipokkal és kiürtökkel zenét rendeztek a fogház körül! Ezek az eddig átélt szörnyűségek, az utánuk következő még szörnyűbb tetteknek csak kezdete.

(Folyt. köv.)

HIREK A NAGY VILÁGBÓL

Jelentés a Grácban lefojlyt osztrák misszió konferenciáról. (Elkészve érkezett.) — 1924. szeptember 24—28. Grácban tartották meg az osztrák testvérek missziói konferenciájukat, amelyet szerelt püspökünk, dr. Nuelsen vezetett. A konferenciát Bargmann superintendens testvérünk nyitotta meg. »Mit cselekedeztek különöset« ige alapján. Bargmann testvér felsorolta, hogy mit cselekedett Budha, Konfucius, Saralustra, Mózes, Ábrahám. És ha Jézus tanítványai nem cselekednek különösebbel, akkor a világnak nincs szüksége rájuk, mert egyház és vallás az van elég. De ha mi valami különöset tudunk adni és cselekedni, akkor mireánk nagy feladat vár a társadalomban. Jézus cselekedett ő előtt, sem Budha, sem Konfucius, sem semmiféle hasonló ember. Az Ur Jézus az igazságot cselekedte és ha mi is az igazságot cselekedjük, akkor mi is hasonlóak leszünk Jézushoz. Szeptember 26-án jött osak meg dr. Nuelsen püspök. Ő vezette a reggeli bibliaórát, fel 2., 8—11. ige alapján. Ezt a bibliaórát soha nem fogom elfelejteni, ez volt számra a leghevesesebb óra az egész konferencián alatt. Szerelt püspökünk éppen egy hosszú utazástól tért vissza Oroszországból Tillszen keresztül, az Ararat hegy-ség lábához Kiszászián át, míg végre Jugoszlávián keresztül Grácig jutott. Mélyen megsomorító kép volt az, amit Smirnában látott. Ebből a szép, történelemben gazdag városkából semmi sem maradt, mint csak egy romhalmaz. Csak egy kis töröknegyed maradt épen. Itten keresztények már niicsenek. Még csak keresztet sem látni sehol. Athenben és Thessalonikában millió a menekültek száma, akik a törökök elől menekültek. Ezek csak pusztán életüket menthették meg, semmi más. Van még itt egy baraktábor 65.000 menekült gyermekkel, akiknek szüleiket megölték. És ez mind a félhold műve volt. És a kereszténység el van úzve, ki van irtva, legalább is az a kereszténység, amelyik Smirnában letezett. De mit mond Jézus e szomorú romhalmaz felett? Ezt mondja az Első és Utolsó, aki halott vala és él. A világ őtet is kiüzte a világból, megfeszítette, eltemette; de jött a husvét reggel és ő feltámadt. És vajjon most a smirnai romhalmaz felett mit olvashatunk? Hogy a félhold az utolsó? Oh nem. Aki az első, az az utolsó is, Jézus Krisztus.

tus az A és az O. Smirna még életre fog kelni, mert az életnek az Ura tudja az ő dolgait, az ő nyomorúságait és szenvedéseit. Ezért ne félj, mert ime, én halott valék és imhol most élek. Az utolsó napon a delegátusok szólaltak fel, meg pedig Svájból, Németországból, Jugoszláviából, Csehszlovákiából és Magyarországból. A konferencia után még egy hétig Grácban evangelizáltam. Öröm volt nézni, a nagy számban összegyülekező közönséget, kik vágyódtak az Ige után. Többen átadták magukat az Urnak. Így áldott és örömteljes napok voltak a gráci napok. Áldja meg az Ur az ottani munkát, a prédikátorokat és a testvéreket.

S. J.

Évi konferenciák. 1925-ben következő sorrendben s helyeken tartatnak az évi konferenciák. Oroszország: Leningrad, február 5-én, Nuelsen püspök; Bulgária: Sofia, április 9., Nuelsen püspök; Jugoszlávia: Vrba, április 16., Nuelsen püspök; Délnémetország: Karlsruhe, június 10., Nuelsen püspök; Északnémetország: Bremen, június 17., Nuelsen püspök; Ausztria: Wien, szeptember 17., Bast püspök; Magyarország: Nyíregyháza, szeptember 24., Bast püspök.

Pogány horzalmak és kegyellenségek Kinában. A liebenzelli külmiszió-lársaság egyik tagja, Riedel misszionárius nő írja legutóbbi jelentésében a következőket: Hsintienpingben igen szomorú esetet tudtam meg. Egy asszony hármashikreknek adott életet és a három kis csecsemőt — mind leányok voltak — világra jöttük után bedobta egy nagy vízesfázékba és addig meg sem nézte őket, míg el nem pusztultak. — Pocsauban a misszióterem jobboldali szomszédnőjének kis leánya született és azonnal megfojtotta. A baloldali szomszédnőnek ugyancsak született azon a héten egy kis leánya, akit szintén elpusztítottak; az apja kivülte a folyóhoz és bevette a vízbe. A leánycsecsemők elpusztítása itt még napirenden van, különösen olyan családnál, ahol már van 2—3 leány. Egyszer egy női órán megkérdeztem, hogy a jelenlevők közül hányan öltek meg leánycsecsemőt? A számuk hajmeresztően sok volt. Sokan egészen maguktól értetődő dolognak vették ezt olyan helyeken, ahol a szülők szegények.

Valahányszor a bárány béget, mindig kiesik szájából a megrágott eledel és valahányszor panaszkodunk, elvesztünk egy áldást.

Melyik lesz erősebb ?

(Beszélgetés vasárnapi iskolai ünnepélyek Partenered alkalmával.)

Személyek : Lili: 12 éves, Ella: 11 éves, Róza : 13 éves.

(Lili és Ella az utcán találkoznak.)

Lili : »Oly szép verőfényes a mai vasárnap délután, sietek a piacra, vásár van! Te hova mész ?«

Ella : »A vasárnapi iskolába.«

Lili: (gunyosan) »A vasárnapi iskolába? Most, mikor oly szép idő van? Volna eszemben! (Hizelegve) Inkább jöjj velem a vásárra, ott olyan szép dolgok vannak, ha nincs pénzed, majd kölcsönözök, csak gyere.«

Ella: »Nagyon szeretnék veled menni, de mégsem megyek, mert ma a vasárnapi iskolában szeretetvendéség lesz s az mindig oly kedves és oly jó ott lenni. Nem mehetek veled.«

Lili: »Ugyan hagyd ott azt a kis teát és süteményt, jöjj velem, töltsük együtt az időt, sokkal jobban fogsz szórakozni a vásáron.«

Ella: »Szívesen mennék veled, de tulajdonképpen nem járja, hogy éppen ma mulasztom el a vasárnapi iskolát.«

Lili: »No csak gyere, nincs abban semmi, ha egyszer nem mész el oda.« (Mégfogja Ella kezét).

Ella: »No jó, hát veled megyek, de te leszel felelős mindenért.«

Róza velük szembe jő.)

Lili: (Rózához) »Hova mész ?«

Róza: »A vasárnapi iskolába (csodálkozva néz Ellára) — »Hát te Ella hova mész ?«

Ella: (habozva) »A vásárra szándékozom menni.«

Róza: »No hallod ez szép dolog! Egész éven át minden órán ott voltál a vasárnapi iskolában, csak ma, mikor ünnepélyünk lesz, akkor fogsz hiányozni ?«

Ella: »Hát hiszen tulajdonképpen oda indultam, de akkor találkoztam Lilivel s ő azt mondta, menjek vele a vásárra.«

Róza: (Lilihez) : »Igazán szégyeld magad, nem elég, hogy te elmész a vásárra; még másokat is odacsábítgatsz !«

Lili: »Hát aztán bűn az, ha vásárra megyek ?«

Róza: »Az nem bűn, de hogy Ellát is oda csábított, az bűn. Ella te meg igyekezz most velem fogsz jönni. Sietnünk kell, különben elkésünk.«

Ella: (zavarban) »Most igazán nem tudom, mit csináljak. A vásáron is szeretnék

lenni, de Rózával is szeretnék menni. Mit is csináljak?»

Lili: (megfogja Ella kezét) »Velem jössz érted?»

Róza: (Ella elé lépve) »Hallgass csak rám! szeretetvendégség csak egyszer van, de vásár holnap is, meg azután is lesz, oda bármikor elmehetsz. Jöjj velem. Meglásd örülni fogsz, hogy rám hallgattál!»

Ella: »Magad van Róza; veled megyek. Köszönöm szépen, hogy beszéltél velem, s felvilágosítottál. Jöjjön Lili is, hisz ő is ott lehet, mint vendég, sőt beiratkozhatik.

Róza: »Tényleg Lili jöjj velünk, meglásd mily jó lesz. De siessünk, mert mulik az idő!»

Lili: Hát jó, veletek megyek, legalább látom, hogy mint megy nálatok minden a vasárnapi iskolában, ugysem voltam még sohasem ott; aztán vásárra holnap is mehetek!»

Róza: »Ennek örülök, hogy velünk jössz. Meglásd jól fogod ott magad érezni. Szeretnék, ha te is Krisztusé lennél, s velünk együtt küzdenél az alkohol és az ivási szokások ellen. Nekünk sok harcosra van szükségünk s nem szabad megijednünk semmi akadálytól. Isten meg fogja törekvésünket jutalmazni. Majd lesz még idő, hogy hazánk egész ifjúsága hívó lesz és abstinens életet él! Bár itt lenne már az az áldott idő! (Mindhárman el.)

A »Hoffnungssund« 1912. 5. sz.-ből szabadon

Wallruhenstein J.

A gazdagság finnyássá tesz, míg a szegénység a legjobb szakács.

Tény az, hogy sokkal kevesebb üstést kapunk az ostorral, mintsem megérdemelnők, különösen, ha meggondoljuk, hogy milyen rossz igazságot vagyunk; és ha ez fáj is egy kissé, de hamar elmúlik.

A fájdalmakban a legjobb orvosság: megnyugvás az Isten akaratában. Amit nem tudunk megváltoztatni, azt hordozzuk el. Ha nincs szalonnánk, akkor köszönjük meg az Urnak, hogy egy pár káposztafej van a kertben.

Ha vége jó, minden jó; és ezért, ha nagyon nehéz a szántás munkája, akkor irányítsuk tekintetünket a tömött kék felé és ha mások ilyen munkánál zúgolódnak, mi tanuljuk meg ugyanekkor az éneklést.

Meggyes Braun, wieni tanár gyermekkorában katolikus nevelésben részesült. Mint gimnazista itt-ott elment a templomba, de a vallás nem tett rá benyomást, úgy élt, mint a pogány. Célja volt: tanár lenni. Ezt el is érte s jó állása, jó jövedelme volt. De mindamellett nem volt boldog. Életét üresnek találta. Egy nap egy ismerős nő egy könyvet adott át neki azzal a kéréssel, hogy olvassa át s adjon róla véleményt. A tanár felolvasta feleségének s most esodálatos változás ment bennük végig. A könyvből megismerték Jézust a maga szentségében, jóságában, szeretetében. De felismerték bűnös voltukat is, valamint azt is, hogy Jézus a bűnösök Megváltója. Elfogadták Megváltójuknak s most egész életmódjuk megváltozott, lelkük boldog volt, tudtak örvendezni s másoknak is tudtak örömről beszélni s Jézusról vallomást tenni. Milyen a te lelked? Tudsz örvendezni? Boldog vagy?

Mindnyájan hibázunk. A régebbi időben történt Németországban az elemi iskolában egy vizsga alkalmával, hogy igéketkelletl ragozni. Akkoriban még nem igen tanították ezt a tantárgyat s így nehezen ment a ragozás. A vizsgabiztos emiatt kissé ingerült volt, de a vizsgabiztoságnak egyik tagja a legkritikusabb pillanatban felállt s azt mondta, hogy ő is tud ragozni s ezzel mindjárt meg is kezdte: En s ezzel önmagára mutatott) hibázom; Te s ezzel a vizsgabiztosra mutatott) hibázol; Ő s őcczel a ragozni nem tudó gyermekre mutatott) hibázik; s aztán ugyancsak ujjával a megfelelő jeleket téve tovább, folytatta: mi hibázunk, ti hibáztok, ők hibáznak! Ezt a közbeszólást mindenki csendes mosolygással vette s tovább nem ragoztak. Oh, bár gondolnák meg jobban az egymásközt élő gyarlóságokkal teli emberek, hogy történnék hibák nemcsak vizsgák alkalmával, hanem a gyárban, a műhelyben, a konyhában, az intézetekben, hivatalokban, egyházakban, családokban stb. Bár gondolnák meg, hogy mindnyájan hibázunk s igyekeznének Jézushoz közeledve a hibákról megszokni s azokat egymásnak szeretettel megbocsátani!!

Vizsontlátás. Régen megtörtént Amerikában, hogy az indiánok a fehérek ellen gyűlöletükben felégették a fehérek házait s gyermekeiket elrabolták. Így történt, hogy egy anya bevásárlás céljából eltávozott

hazulról. Mikor visszajött, férje meg volt gyilkolva, kis lánya elrabolva. Vagy 10 évvel később a fehérek legyőzték az indiánusokat s akkor mindenki kereshette elrablott gyermekeit. Az anya is elment leányát keresni. De nem ismerte fel, mert a kis leány időközben kifejtett hajadon lett. Már-már kétségbe esett, hogy az ő gyermeke nincs a felszabadítottak közt, mikor egyik ismerőse azt ajánlotta neki, hogy énekeljen el egy olyan éneket, amit valamikor a kis lánykával belamult volt. Ezt megtette — s alig énekelt el két verset, egy szépen kifejtett leány borult a nyakába e szavakkal: Édes anyám, édes anyám!

Te nem hallottad még meg az Isten hívó szavát?

Ételmentés. Hideg, ködös őszi estén a szárazföld közelében zátonyra futott egy lengeri hajó és csakhamar süllyedni kezdett. A parton csak egynéhány ember volt, akik nem tudták miként segítsenek a süllyedőkön. Ekkor egy fiatalember kötelet kötött a derekára, a jéghideg vízben a hajóhoz uszott és így megmentett 11 lelket. Teljesen kimerülve oda állt a tűzhöz melegedni, melyet a megmentettek raktak a szárazon, hogy félig megfagyott, meggémberedett tagjait felmelegítse. Egyszerre csak újabb segítségkíáltást hallott s megint belevetette magát a jéghideg vízbe s még 7 embert mentett meg. Utána súlyos beteg lett és óriási lázában eszméletlenül mindig azt hangoztatta: Miért nem menthettem meg még egyet? — Te hány lelket mentettél már meg a bűntől? Mit tettél felebarátaid érdekében?

Élvevény a hiteteknek jutalmát. Péter 1. 17. Dr. Guthril arra hívja fel figyelmünket, hogy Amerika felfedezése nem véletlen játéka, a hitnek jutalma volt. Columbus Kristól tudniillik egy tengerpari selája alkalmával oly gyümölcsöt talált a homokban, amelyet a tenger vize dobott ki oda, s amely nem azon a vidéken teremett. Egy napon meg egy diót talált, melyet mikor behatóan megvizsgált, ennek alapján érlelődött meg benne a hit, hogy az oceanon túl egy más világnak kell lennie. Örültnek tartották, amint felfedező útjára indult s ime, hitét jutalom koronázta.

Ha a mennyei gyümölcsöt veszed kezvedbe, nem mond az neked többet, mint Columbusnak a dió?

Oh, ha tudnál himni, csodákra ébrednél!

Ha meg nem hozom ötletet hozzád es ötlet elődbe nem állítom, mind ottig bűnös legyek előtted. Mózes 1. 43. 9. Egy fiatal asszony, ki boldogságát és üdvét az Ur Jézusban találta meg, sokal fáradozott

azon, hogy férjét, kit igen szeretett, az Urnak jószágáról és kegyelméről meggyőzze. A férfi nyugodtan hallgatta felesége beszédét, de ajka körül gunyos mosoly volt. Az asszonyka rájött, hogy így nem ér el semmit s más eszközhöz folyamodott. Nem beszélt, de imádkozott, hűségesen és kiharóan. Három év telt el s még semmi változást nem vett észre, de nem csüggedt. Egy nap megtörtént, hogy férjét távol véve, hangosan így imádkozott: »Óh uram, hallgasd meg imám és mulasd meg néki, hogy te szereted őt, mentsd meg őt, s vess el engem, ha megmentése másképp lehetetlen.« Mily nagy volt öröme, amint hirtelen férje hangját hallja maga mellett: Köszönöm Istenem, hogy téged megismerhettelek.

»Az alkoholfilalom kivihetősége Magyarországon« írta Dr. Donáth Gyula egyetemi tanár. Ára 6000 K. Kiadja a Kér. Könyvesház Budapest, Felsőerdősor 5. — Szerző, aki mint egyetemi tanár már évek óta foglalkozik az alkoholelleses küzdelemmel s több kisebb-nagyobb tanulmányt írt e kérdésről, jelen füzetben 13 oldalon tudományos adatok alapján bizonyítja, hogy a szesztilalom hazánkban is feltétlenül keresztülvihető és keresztülviendő, ha gazdaságilag s kulturailag mi is úgy akarunk boldogulni, mint a gazdag és művelt Amerika. Fejtegetései közben gazdag adatokat tár elénk amelyek mind a szesztilalom áldásos voltát bizonyítják.

Rabaul, a puszták prédikátora. Hugonotta történet. Franciából fordította Vargha Tamás. Kiadja a Bethánia Könyvkiadó Vállalat. Ára 14,000 K. — A franciaországi hívő hugenották élete sok szomorú történetet mutat fel; sok mártírjuk van a hugenottáknak. A magyar gályarabok sorsa ma is könnyet esal a szemünkbe. Az ilyen élettörténetek olvasása nagyban elősegíti a mai hívők hitét türelmét és hűségét. Vargha Tamás jó munkát végzett, mikor fordításával olyan élettörténetet adott a magyar prot. és hívő közönség kezébe, amellyel a Krisztus iránti hűséget csak erősíteni lehet. Ma megint bátor, hitvalló, hitükért szenvedni tudó hívőkre van szükségünk. Elolvasásra melegen ajánljuk.

Jézus feltámadásáról.

— Tanulmány. —

Hihetünk-e a Krisztus feltámadásában? Olyan kérdés ez, melyet naponként vet fel magának sok tudós és tudatlan fő egyaránt. Vagy csak mese az egész feltámadási történet, melyet a kegyeletes érzéstől átítatott szerelet költött? Hihetünk-e olyan joggal a feltámadás történetében, mint teszem fel a marathoni, vagy thermopylei ütközetben, vagy yvalamely más, soha kétségbe nem vont világtörténelmi eseményben? Vagy jogos a kételkedés álláspontja: hátha talán még sem?..

Nagy fontosságú kérdés ez. Pál apostol valamikor a feltámadásnak ténybeli valóságától vagy valótlanságától tette függővé a keresztyénség létjogosultságát. »Ha pedig a Krisztus nem támadott fel« — írja I. Kor. 15., 14. — »akkor hiábavaló (értéktelen) a mi prédikálásunk, de hiábavaló a ti hitetek is«. A keresztyénség szerinte a feltámadás tényével áll és bukik. Hogy a feltámadásnak minden időben voltak kétségbevonói és tagadói, az bizonyos. Már az első időben is akadtak, akik nem hittek benne és egy részük az Írás tanúsága szerint épp abból a szűkebb környezetből került ki, mely az Urat életében körülvette. Emlékezzünk Tamásra. (Ján. 20., 24—29.) Ugyanezt a kételkedést érezzük ki az Emmausba siető két tanítvány szavaiból. (Luk. 24., 21—24.) Képesek voltak Jeruzsálemet elhagyni, mikor a tanítványok körében már szájról-szájra járt a hír: feltámadott. Sőt valószínű, hogy az utcára is kikerült már a hír, és az emberek itt-ott sugdolóznak, hogy feltámadt a Megfeszített. A zsoldosoknak a főpapok részéről való lekenyerezése legalább is erre enged következtetni. (Mát. 28., 12.) Hogy milyen álláspontra helyezkedett a feltámadás hírével szemben a nagy tömeg, arról közvetlen tudósításunk nincs, az evangéliumok nem beszélnek róla, de, hogy a hitetlenek tábora jó nagy volt, bizonyítja Máté apostol, aki a hitelenség kutforrására mutatva, azt mondja: »Egybe gyülekezvén a vénekkal (t. i. a főpapok) és tanácsot tartván, sok pénzt adának a katonáknak stb... elterjedt a hír a zsidók között (hogy a tanítványok lopták a holttestet) mind e mai napig.« Mát. 28., 11—15. Kételkedőkben tehát sohasem volt hiány. És magában abban a táborban is, ahol látszólag mindent a kereszthez igyekeznek idomítani, akadtak mindig, nemcsak kételkedők, hanem olyanok is, akik tagadták a feltámadás tényét. Számuk a történelem folyamán hol apadt, hol emelkedett; teljes egészében sohasem tudták a tömeget hitelenségüknek megnyerni, de viszont ők sem fogyatkoztak el egészen. Megállapíthat-

juk, hogy a múlt században, amikor még a darwinizmus, Hegel filozófiája dühöngött és a lelkek a Büchner-féle anyagelvű ostobaságokkal voltak telítve, a számuk sokkal nagyobb volt, mint ma, amikor az okos ember a darwinizmuson és Büchner materializmus ostobaságain csak mosolyogni tud. De azért még vannak sokan, akik őszintén bevallják: »Nem tudok hinni a feltámadás tényében.« És mi, akik az evangéliomra esküdtünk fel, az ilyen kijelentés mellett, mely a keresztyénség alapvető tényét veszi tagadásba; nem mehetünk el közömbösen, mert vagy igaz a feltámadás, még pedig nemcsak a kegyes érzelmeknek, hanem az okoskodás és bíráló meglátáson keresztül az igazságot kereső emberi ész számára is, vagy nem. Ha a kritikus ész előtt megállhat a feltámadás ténye, akkor szilárd alapokon nyugszik a keresztyénség, ha nem, úgy a lomtárba való. Mert a keresztyénség Pál apostol felfogása szerint, áll és bukik a feltámadás történelmi valóságával, vagy valótlanságával. Téves felfogás az, hogy a keresztyénség belső értéke akkor sem csökkenik, ha az egész husvéti történetben csak mesét látunk, melyet a Mester iránt való rajongó szeretet szült és tett meghatóan nagyszerűvé. Mit ér egy fel nem támadott Krisztus? Az ilyen Jézus lehet tragikus, szánalomra méltó nagystylu ember, a martyrok elsője, de tárgya nem lehet hitemnek, vallásos bizakodásomnak. Az a Krisztus, akiben én bizakodni akarok, akinek kezébe leteszem jelenemet, jövőmet, nem oszthatja a halandók sorsát, nem porladhat a sirban, annak szükségszerűen meg kell tudni állni a sir felett. És vajjon lehengerítette-e a názárethi Jézus a sir szájáról a követ? Feltámadt-e? Kétségbevonhatatlan tény-e feltámadásának története, amint azt az ujszövetségi könyvek nekünk elbeszélik? Ennek bírálgatásába akarunk Isten segítségével bocsátkozni.

Mindenek előtt tegyük azoknak az érveit megfontolás tárgyává, akik a feltámadás történelmi hitelességében kételkednek, vagy nem hisznek. Az első, amin megütköznek, a feltámadás csodás volta. Az gyakran megtörtént, hogy a deliquens, miután leszedték a keresztről, megint magához tért, perze a tetszhalálból. De hát ez nem feltámadás. Egyesek azt mondják, hogy egyszerűen az Arimathiából való József, Nikodemus, meg Jézus néhány tudós hívének élesztési manőverének köszönhető a feltámadás. Ebben a formában elfogadják a feltámadást, mert ezek természetes dolgok volnának és nem kellene a csodában hinni. Csakhogy akik így érvelnek, megfelelkeznek arról, hogy Jézusnak nemcsak a feje hanyatlott alá a keresztfán, hanem, hogy a római zsoldos lándsája az oldalát is megnyitotta és »vér, meg víz jöve ki abból.« (Ján. 19., 34.) a halál

biztos jeleként. Nem volt a megfeszített tetszhalott, hanem, habár szokatlanul gyorsan végzett is a keresztfán, tényleg ki lehelt a lelkét. És ha harmadnapon kijött a sírból, úgy ez nem tudós férfiak közreműködésének, hanem feltámadása erejének köszönhető. De hát ez csoda volna! Nem tagadom, valóban csoda. De hát elvégre is nem szabad csodának történni a világon? Mit irtózol attól, amit naponként látsz. Hiszen a csodák áradatában élünk! Félsz a csodától és jó magad is kifürkészhetetlen, megfoghatatlan rejtély, érthetetlen csoda, vagy! Avagy meg tudod érteni, ami körülötted történik? Miért rohan a kő a földnek és miért nem a felhők felé? Miért? Meg tudod mondani? Találsz magyarázatot, de, ha őszinte vagy, minden magyarázatodat azzal kell befejezned: a dolog lényegét azért még sem értem. Két virágmag egyazon virágágyon, ugyanazt a levegőt szivják, azonos meleg, élteti őket és mégis az egyikbe belelopódzott az ég csodálatos kékje, a másik meg mintha lángban égne. Miért? Érted? Ez csoda, kifürkészhetetlen, rejtélyes csoda.

(Folyt. köv.)

B. J. Kaposvár. Az előfizetést megkaptam. Megadott címre lapunk német nyelven Bécsből fog elküldetni. Kedves hozzátartozója merítsen sok áldást belőle. Nagyon örülök, hogy ön oly hűséges olvasója s támogatója a Békeharangnak. Ha teheti terjessze nagyobb körben. Úgy az Ön, mint F. kollégájának családját szeretettel üdvözlöm.

M. Gy. Fogaras. Mindkét lapját megkaptam. A Békeharangot elküldtem megadott címre. Az Ur segítse kedves testvért a kórházban is, hogy a többi betegek közt, valamint az ápoló személyzet közt lehessen világgossá s lehessen bizonyoságot a Megváltóról. Az előfizetést bármikor rendezheti. Magyar szakítás naptár 22000 koronáért kapható: Ker. Könyvesház Budapest, Felsőerdősor 5. Sziveskedjék oda irni.

V. I. Bpest. A két kéziratot Dr. Szalós hoz juttattam el. Nála átvehető.

Dr. B. B. A beküldött beszéd most nem aktuális, de még ez év decemberi számában feltétlenül hozom. Örülök azon észrevétenek, hogy a zsidónép szívéhez szóló hangot elta-

láltam, ez az Urtól van, mert Ő szeretné fiaivá fogadni úgy a zsidókat, mint a nem zsidókat. A Békeharang igyekszik Jézus útját egyengetni a zsidó és keresztyén szívekbe.

K. M. Budakeszi. A karácsonyi beszámolómat felhasználtam. A kis cikk majd alkalmmal fog jöni.

S. K. Dombóvár. A tudósítást felhasználtam. Köszönöm. Máskor is szívesen veszem a beszámolókat.

S. I. Dombovár. A grázi beszámoló — bár már régi — mégis közlöm. Az istentiszteleti sorrend ki lett igazítva. Üdv.

Diakonisszainknak Frankfurtban írtam egy levelet a megemlékezést köszönöm. Az Ur gazdag áldását kívánom mindnyájuk munkájára. A lapot rendesen küldöm, de lehet, hogy a kézbesítés körül vannak bajok. — Mindig elseje előtt pár nappal tesszük a postára.

Február.

- 1. Vasárnap.* Mát. 8. 23—27. Róm. 13. 1—10. Bizzatok az Urban örökké, mert az Urban örök köszálunk van. Ezs. 264. Valaki azért hallja én tőlem e beszédeket, és megcselekszi azokat, hasonlítom azt a böles emberhez, aki a kösziklára építette az ő házat. Mát. 7. 24.
- 2. Hétfő.* 77. zsolt. Ef. 2. 11—18. Uram erőszak rajtam, szabadíts meg. Ezs. 38. zs. Ne félj csak higgy. Márk 5. 36.
- 3. Kedd.* Luk. 9. 37—50. Ef. 2. 19—37. Körül vettek engem a halál kötelei és a pokol szorongatásai támadtak meg engem, nyomorúságba és inségbe jutottam. És az Urnak nevét segítségül hívám: Kérlek Uram szabadítsd meg az én lelkemet. 116. zsolt. 3. 4. Miért vagytok ily félnékek? Hogy van, hogy nincsen hitek? Márk 4. 40.
- 4. Szerda.* Luk. 9. 51—62. Ef. 3. 8—13. Jó a férfinak, ha Igát visel ifjuságában, Jer. sir. 327. Sok háborúságon által kell nekünk az Isten országába bemennünk. Ap. csel. 14. 22.
- 5. Csütörtök.* Luk. 10. 1—16. Ef. 3. 14—26. Nem erővel, sem hatalommal, hanem az én lelkemmel. Zak. 4. 6. A hit pedig a remény lett a dolgok valósága és a nem látott dolgokról való meggyőződés. Zsid. 11. 1.

6. *Péntek.* Luk. 10. 17—24. Ef. 4. 1—10. Oh Isten, milyen drága a te kegyelmességed: az embernek fiai a te szárnyaidnak arnyékába menekülnek. 3. zsol. 8. Ne dobjátok el hát bizodalmatokat, melynek nagy jutalma léssen. Zsid. 1035.
7. *Szombat.* Luk. 10. 25—42. Jer. 9. 23—24. Jaj azoknak, kik az Uról mélységesen elrejtik tanácsukat. Ezs. 29. 15. Szemei olyanok, mint a tűz láng. Ján. jel. 1. 14.
8. *Vasárnap.* Mát. 20. 1—16. I. Kor. 9. 24—27. Ugy hordozott téged az Ur, a te Istened, amiképp hordozza az ember az ő fiát. 5. Móz. 1. 31. Boldogok kik hallgatják Istennel beszédét és megtartják azt. Luk. 11. 28.
9. *Hétjő.* 80. zsol. Ef. 4. 11—16. Szemeink a mi Istenünkre néznek, míg nem megkönyörül rajtunk. 123. zsol. 2. Miért mondjátok nekem. Uram, Uram! ha nem mivelték, amiket mondok. Luk. 6. 46.
10. *Luk.* 1. 1—13. Ef. 4. 17—31. Távol legyen tőlünk, hogy elhagyjuk az Urat. Józs. 24. 16. A ki velem nincs, ellenem van. Luk. 11. 23.
11. *Szerda.* Luk. 11. 14—28. Ef. 1—8. Tekinte az Ur Abelre, Kainra pedig nem tekintte I. Móz. 4. 4, 5. Jézus bántó szívének keménysége miatt. Márk 3. 5.
12. *Csütörtök.* Luk. 11. 29—36. Ef. 5. 9—20. Csak ő benne örvend a mi szívünk. 33. zsol. 21. Jézus széjjel járt, jót tévén és meggyógyította mindeneket. Ap. Csel. 10. 38.
13. *Péntek.* Luk. 11. 37—54. Ef. 5. 21—31. Hallgassatok az én szómra és én Istenetekké leszek, ti pedig az én népemé lesztek. Jer. 7. 23. Lévénn annakokáért nagy főpapunk, ki áthatott az egeken, Jézus. Zsid. 4. 12.
14. *Szombat.* Luk. 12. 1—12. Amos 8. 11—12. Hallgass meg engem, hogy tudja meg a nép, hogy te az Ur vagy az Isten. I. Kir. 18. 37. Kérjétek, amit csak akartok és meg lesz néktek. Ján. 15. 7.
15. *Vasárnap.* Luk. 8. 4—15. II. Kor. 12. 1—10. Sokat szorongattak engem ifjúságom óta, mégsem bírtak velem. 129. zsol. 2. Lydiának az Ur megnyitá a szívét, hogy figyelmezzon azokra amiket Pál monda. Ap. Csel. 16. 14.
16. *Hétjő.* 81. zsol. Ef. 6. 1—9. Bizony igazak az Urnak utjai és az igazak járnak azokra az istentelenek pedig elesnek rajtok. Hos. 14. 10. Ne mondjátok: Mit együnk? vagy Mit igyunk? vagy: Mivel ruházkodjunk. Mert jól tudja a ti menynevei Atyátok, hogy mind ezekre szükségetek van. Mát. 6. 31. 32.
17. *Kedd.* Luk. 12. 13—31. Ef. 6. 10—24. Én pedig szüntelen reménylek. 71. zsol. 14. Ha pedig a te jobb szemed megbotránkoztat vájdi ki azt. Mát. 5. 29.
18. *Szerda.* Luk. 12. 32—48. Fil. 1. 1—11. De tekints a te szolgád imádságára és könyörgésére oh Uram. I. Kir. 8. 28. Eredj el, legyen neked a te hited szerint. Mát. 8. 13.
19. *Csütörtök.* Magasztaljátok az Urat, mert jó; mert örökké való az ő kegyelme. 106. zsol. 1. Minden hivalkodó beszédért számot kell adni majd az ítélet napján. Mát. 12. 36.
20. *Péntek.* Luk. 13. 1—9. Fil. 1. 21—30. Az én lábammak szövőneke a te igéd és ösvényemnek világossága. 119. zsol. 105. Mert mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri az ő lelkében kárt vall. Mát. 16. 26.
21. *Szombat.* Luk. 13. 10—21. Jer. 8. 4—9. Mert bűneim elborítják fejemet; súlyos teherként, fejem felett. 38. zsol. 5. Krisztus az ő tulajdon vére által ment be egyszer mindenkorra a szentélybe, örök váltást szerezve. Zsid. 9. 12.
22. *Vasárnap.* Luk. 18. 31—43. I. Kor. 13. Az igaznak pedig halála idején is reményes van. Péld. 14. 32. Bizzál fiam! Megbocsáttattak a te bűneid. Mát. 9. 2.
23. *Hétjő.* 84. zsol. Fil. 2. 1—11. Magasztalassál fel, oh Isten az egek felett. 108. zsol. 6. Nagyok és csodálatosak a te dolgaid, mindenható Ur, Isten. Ján. jel. 15. 3.
24. *Kedd.* Luk. 13. 22—35. Fil. 2. 12—18. Szántatok magatoknak új ugart, és ne vessetek tövisek közé. Jer. 4. 3. Imé mindent ujjá tesztek. Ján. jel. 21. 5.
25. *Szerda.* Luk. 14. 1—11. Fil. 2. 19—30. Kezeldre bizom lelkemet, te váltasz meg engemet, oh Uram, hűséges Isten. 31. zsol. 6. Semmit ne félj azoktól, amiket szenvedned kell.
26. *Csütörtök.* Luk. 14. 12—24. Fil. 3. 1—11. Én vagyok megvigasztalótok! Ki vagy te, hogy félsz balandó emberektől? Es. 51. 12. Uram, ha akarod megtisztíthatok engem. Mát. 8. 2.
27. *Péntek.* Luk. 14. 25—35. Fil. 3. 12—21. Mert nem zár ki örökre az Ur. Jer. sir. 3. 31. bármely fenytés ugyan jelenleg nem látszik örvendetesnek, hanem keservesnek, ámde utóbb az igazságnak békeséges gyümölcsével fizet azoknak, akik általa gyakoroltának. Zsid. 12. 11.
28. *Szombat.* Luk. 15. 1—10. Móz. 22. 1—14. Mert ezerszázadnyi elötted, mint a tegnapi nap, mely elmúlt. 90. zsol. 4. Névénn a hitnek fejedelmére és bevégyőjére, Jézusra, aki az előtte lévő öröm helyett megvetve a gyalázatot, keresztet szenvedett. Zsid. 12. 2.

Kiadó: „Keresztény Könyvesház” k. f. Szövetkezet
Budapest, VI., Felsőerdősor 5. szám.

A szerkesztésért felelős: WALLRABENSTEIN JAKAB,
Kiadóhivatal: Nyiregyháza Dessesffy-tér 10. szám.,